

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání školní družiny

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Svatobořice-Mistřín, okres Hodonín, příspěvková organizace

Adresa: Hlavní 871/198
Svatobořice-Mistřín
696 04

Telefon: 518 620 720

Fax: 518 620 720

E-mail: skola@zssvatoborice-mistrin.cz

Web: www.zssvatoborice-mistrin.cz

IČO: 709 384 82

IZO: 102 391 645

REDIZO: 600 116 034

Ředitel školy: Mgr. Zbyněk Mašek

Telefon: 518 620 185

E-mail: masek@zssvatoborice-mistrin.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Brhelová

Telefon: 511 110 293

E-mail: brhelova@zssvatoborice-mistrin.cz

Školní družina: součást Základní školy a Mateřské školy Svatobořice-Mistřín, okres Hodonín, příspěvková organizace

Vedoucí vychovatelka: Iva Polášková

Telefon: 518 620 053

E-mail: polaskova@zssvatoborice-mistrin.cz

Zřizovatel: Obec Svatobořice-Mistřín

Adresa: Hlavní 1000/113
Svatobořice-Mistřín
696 04

Telefon: 518 620 237

Fax: 518 620 235

Web: www.svatoborice-mistrin.cz

IČO: 00285358

Číslo jednací: ZS/661/23

Spisový znak: A 1

Skartační znak: A 10

Platnost dokumentu od: 01.09.2023

Razítko a podpis ředitele školy:

2. Materiální, personální a ekonomické podmínky, BOZP

Kapacita školní družiny je 75 žáků.

2.1. Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v prostorách ZŠ.

Ranní družina a první oddělení je umístěno v prostorách školní družiny. Má k dispozici: svoje vlastní prostory – učebnu vybavenou podle kritérií nové vyhlášky pro jedno oddělení školní družiny.

Druhé a třetí oddělení využívají pro svoji činnost kmenovou třídu po ukončení výuky.

Všechny oddělení využívají:

- kabinet školní družiny,
- prostory pro přezouvání a ukládání věcí – každý žák má k dispozici vlastní skříňku v prostorách šaten, aktovky si ukládají na určené místo ve školní družině,
- školní družina využívá prostory školy (odborných učeben, kmenových tříd, školního hřiště a školní jídelny) pro realizaci zájmového vzdělávání a činností v rámci výchovy ve školní družině

Vybavení ŠD:

- dětský nábytek a ostatní vybavení školní družiny je bezpečné a estetického vzhledu
- hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samy brát
- materiály pro činnost školní družiny hradí zřizovatel
- pitný režim hradí Spolek rodičů a přátel školy
- hry a hračky hradí zřizovatel

2.2. Personální podmínky

- činnost školní družiny zabezpečují kvalifikované vychovatelky
- při nepřítomnosti vychovatelky nahrazuje činnost ve školní družině učitel – pedagogický sbor schopný týmové práce
- podpora zákonných zástupců a pomoc při akcích školní družiny

2.3. Ekonomické podmínky

- zřizovatel nestanovil poplatky za pobyt žáka ve školní družině
- pomůcky pro činnost ve školní družině a hračky jsou hrazeny zřizovatelem školy Obecním úřadem Svatobořice-Mistřín
- pitný režim ve školní družině je hrazen z prostředků SRPŠ
- způsob kontroly: každá akce je vyúčtována a zkontrolována ředitelem školy a zákonnými zástupci zúčastněných žáků

2.4. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP)

- prostory školní družiny odpovídají hygienickým kritériím dle platných právních předpisů
- ve školní družině vytváříme zdravé prostředí – světlo, teplo, větrání, čistota, velikost nábytku a hraček, hygienické vybavení prostorů školní družiny
- v celém školním areálu platí zákaz kouření, pití alkoholu, používání škodlivých látek, a to i při akcích mimo prostory školy a školního areálu při činnosti školní družiny
- ochrana před úrazy – vnitřní řád školní družiny
- dostupnost první pomoci – lékárnička
- psychosociální podmínky – sociální klima, partnerství, ochrana před násilím, šikanou a dalšími sociálně-patologickými jevy, naplňování potřeb žáků a jejich spoluúčast na životě ve školní družině, respekt k jednotlivcům, informovanost
- zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění BOZP a protipožární ochrany

3. Podmínky přijímání žáků

Činnost školní družiny je přednostně určena pro žáky přípravné třídy a tříd 1. stupně ZŠ. Přijímání žáků probíhá první den školy v prostorách školní družiny. Žáci jsou přijímáni na základě řádně vyplněné a včas odevzdané přihlášky k zájmovému vzdělávání. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy podle předem známých kritérií.

3.1. Kritéria přijímání žáků

K činnosti školní družiny budou přijímáni žáci do počtu kapacity školní družiny podle těchto hledisek:

1) Dítě je v ročníku základní školy:

- Přípravná třída a 1. ročník 5 bodů
- 2. ročník..... 4 body
- 3. ročník..... 3 body
- 4. ročník..... 2 body
- 5. ročník..... 1 bod

2) Dítě obědvá ve školní jídelně:

- Ano 3 body
- Ne 0 bodů

V případě rovnosti bodů při vyhodnocení kritérií přijetí k činnosti školní družiny rozhoduje datum narození žáka.

3.2. Podmínky docházky a doby odchodu

- žák má zajištěn oběd
- ranní družina je v prostorách školní družiny 1. oddělení, žák u vchodu do školy zazvoní na zvonek školní družiny a vyčká na vpuštění do školy, příchod do ranní družiny je umožněn vchodem pro žáky v době od 6.15 do 7.00 hodin, pozdější příchod není umožněn a žák si již vyčká na řádné otevření školní budovy v 7.25
- žáka si vychovatelka převezme na obědě v 11.30 hodin, žák docházející do školní družiny v jinou dobu, přejde ze školní jídelny do školní družiny sám
- za žáka, který byl přítomen školnímu vyučování a do školní družiny se nedostavil, vychovatelka nezodpovídá
- žák odchází ze školní družiny v době určené na zápisním lístku a vchodem pro žáky
- doba vyzvednutí žáka ze školní družiny je určena na zápisním lístku
- v případě, že má být žák uvolněn ze školní družiny dříve než v době uvedené na zápisním lístku, musí se předem prokázat písemným vyzváním zákonných zástupců, z hlediska bezpečnosti není možné žáka uvolnit na základě telefonické či e-mailové žádosti zákonných zástupců

3.3. Podmínky pro vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Při práci s těmito žáky je nutná spolupráce školy, žáka, zákonných zástupců žáka a školského poradenského zařízení. O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy po dohodě se zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření.

3.3.1. Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

- U žáků s poruchami chování, kteří jsou hyperaktivní, impulzivní, špatně přizpůsobiví, snadno unavitelní a často nerespektují některé formy chování, klademe důraz na samostatné rozhodování a kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a spolupráci. Vychovatel stanoví přesná pravidla chování a způsob komunikace v družině. Společně s třídním učitelem zavedou systém pochval a trestů.
- Žákům s vadami řeči se věnuje speciální pedagog – logoped.
- Pro vzdělávání tělesně postižených žáků je naše škola bezbariérová.
- Pro integrované žáky škola sestavuje individuální vzdělávací program. Údaje o žákovi, závěry a doporučení, formy práce, způsoby hodnocení konzultujeme s třídním učitelem.

3.3.2. Žáci se sociálním znevýhodněním

- Jsou to žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Při zájmovém vzdělávání věnujeme pozornost osvojení českého jazyka, seznámení se s okolním prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi.

3.3.3. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

- Těmto žákům zadáváme samostatné a náročnější úkoly.

4. Zaměření ŠD

- Utváříme důstojné a zdravé prostředí, v němž je vztah k žákům chápán a uplatňován jako vztah partnerům a účastníkům vzdělávání
- Navazujeme na rozvoj klíčových kompetencí a výstupy jednotlivých předmětů ze ZŠ
- Usilujeme o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům

Školní vzdělávací program školní družiny vychází z cílů kompetencí RVP pro základní vzdělávání. Navazuje na vzdělávací okruhy základního vzdělávání 1. stupně Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Umění a kultura, Člověk a svět práce.

4.1. Vzdělávací a výchovné oblasti

4.1.1. Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznáváme nejbližší okolí, věnujeme se organizaci a režimu školní družiny. Určujeme a navštěvujeme významné objekty v obci, plánujeme vycházky k dopravním komunikacím – řešíme situace na silnici a mimo ni, pravidla silničního provozu – bezpečná cesta do školy a ze školy. Soutěžíme a besedujeme o státních svátcích a významných dnech, vyhledáváme města a zajímavá místa v ČR. Posilujeme vztah k rodině – spolupracujeme.

2. Lidé kolem nás

Osvojujeme si zásady vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, dodržujeme pravidla stolování, předcházíme šikaně. Vytváříme pozitivní vztahy ve skupině lidí – v rodině, kolektivu družiny. Bavíme se o prevenci sociálně patologických jevů – drogy, alkohol, kouření, šikana, vandalismus, násilné chování, rasismus. Komunikujeme mezi sebou, dodržujeme a učíme se pravidla slušného chování. Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dětí.

3. Lidé a čas

Budujeme a dodržujeme správný režim ve ŠD, vytváříme pravidelné návyky. Učíme se využít účelně svůj volný čas v družině. Odchody žáků na kroužky, orientace v čase. Seznamujeme se s regionálními písněmi, čteme básně a pověsti. Připomínáme si tradice, zvyky, odlišnost způsobu života, památky v obci. Státní svátky a významné dny – lidové zvyky a tradice.

4. Rozmanitost přírody

Chodíme na tematické vycházky a pobyty v přírodě, pozorujeme změny v přírodě – proměny v přírodě, určujeme světové strany, rostliny, zvířata v přírodě, využíváme encyklopedie a přírodovědné knihy. Ekologická výchova – ochrana přírody, Den země – přírodovědná soutěž, besedujeme o přírodě, likvidujeme a třídíme odpad.

5. Člověk a jeho zdraví

Poučujeme se a pečujeme o své zdraví a nemoci, zdravotní prevence – osobní hygiena a čistota, úrazy a jejich předcházení, ošetření drobných poranění, důležitá telefonní čísla. Pohybové hry při vycházkách, v místnosti, pobytu na hřišti. Dodržujeme pitný režim.

4.1.2. Informační a komunikační technologie

1. Základy práce s počítačem

Využíváme základní funkce, dodržujeme základní pravidla bezpečné práce.

2. Vyhledávání informací

Tematické hry, práce na interaktivní tabuli – prezentace, internet.

3. Zpracování a využití informací

Pracujeme s textem a obrázkem.

4.1.3. Umění a kultura

1. Výtvarná výchova

Vyjadřujeme krásno různými výtvarnými technikami. Kreslíme a malujeme. Pracujeme v keramické dílně.

2. Dramatická výchova

Dramatizujeme různé situace, dramatizace pohádek – divadlo. Hudební a hudebně-pohybové činnosti.

4.1.4. Umění a svět práce

1. Pracovní výchova

Tvoříme výrobky různými pracovními technikami, pracujeme s papírem a netradičním materiálem, textilem, přírodninami, modelovací hmotou, vatou, vlnou... Vyrábíme přáníčka, dárečky pro své nejbližší. Rozvíjíme zručnost, představivost a fantazii, zdobíme družinu a chodby školy vlastními výtvy.

Uklízíme odpadky v okolí školy.

Hrajeme si se stavebnicemi.

5. Cíle vzdělávání

- Rozvíjíme žáka, jeho učení a poznávání
- Získáváme osobní samostatnost a schopnost projevat se jako svobodná osobnost působící na své okolí, rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebe hodnocení
- Osvojujeme si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Vychováváme k smysluplnému využívání volného času
- Chceme, aby prostor ŠD byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima
- Podporujeme citlivé vztahy k lidem, přírodě, učíme je chránit své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého
- Rozvíjíme a dále upevňujeme klíčové kompetence neboli schopnost umět trávit volný čas, řešit problémy, komunikovat a pracovat.

Naplňování těchto cílů uskutečňujeme formou pravidelné výchovné, vzdělávací, zájmové a rekreační činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních a osvětových aktivit. Individuální prací vytváříme podmínky pro rozvoj nadaných žáků. Umožňujeme odpočinek i přípravu na vyučování.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

5.1. Kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu docházky do školní družiny, prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

5.1.1. Kompetence k učení

Započatou práci dokončí, kriticky zhodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy. Získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

5.1.2. Kompetence k řešení problémů

Všímá si dění a problémů okolo sebe a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací. Rozlišuje správná a chybná řešení, při řešení situací užívá logických postupů. Spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.

5.1.3. Komunikativní kompetence

Ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi. Komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky.

5.1.4. Sociální a interpersonální kompetence

Plánuje, organizuje, řídí a hodnotí svoji činnost. Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování. Ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis. Je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5.1.5. Činnostní a občanské kompetence

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

5.1.6. 6. Kompetence k trávení volného času

Účelně tráví svůj volný čas, vybírá si zájmové činnosti podle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných, skupinových i individuálních činnostech. Odmítá nevhodné nabídky pro trávení volného času.

6. Délka a časový plán vzdělávání

Mimoškolní vzdělávání – Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní družina se organizuje přednostně pro žáky přípravné třídy a 1. stupně základní školy.

O přijetí do školní družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky.

Účastníci pravidelné denní docházky se zařazují do oddělení školní družiny. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. Ředitel směnicí stanoví nejvyšší počet žáků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti žáků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost.

Časový plán školní družiny vychází z celoročního plánu.

Provozní doba školní družiny je dána vnitřním řádem ŠD.

7. Obsah vzdělávání

Ve ŠD realizujeme a uskutečňujeme následující formy vzdělávání dle vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Průběžnou činnost, pravidelnou činnost a příležitostnou činnost. Školní družina umožňuje i přípravu na vyučování.

7.1. Do průběžných činností zahrnujeme

- klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a k regeneraci duševních a fyzických sil.
- Př. Poslech pohádky, četba pohádky, časopisů
- Stolní hry, stavebnice, puzzle
- Volné hry, kresba, omalovánky

7.2. Do pravidelných činností zahrnujeme

- Výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností
- Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, zařazujeme do nich pohybové, sportovní, turistické nebo manuální prvky
- Osvětové činnosti – shromažďujeme a poskytujeme informace žákům a všemi činnostmi vedeme žáky k prevenci rizikového chování, uskutečňujeme výchovu k dobrovolnictví

7.3. Do příležitostných činností zahrnujeme

- Vzdělávací, výchovné, zájmové a tematické rekreační činnosti – projekty, besedy, výlety, exkurze

Družina umožňuje i přípravu na vyučování – žáci si připravují domácí úkoly, procvičují si učivo formou didaktických her, pracovních listů, pracují s knihou, časopisem, vytváříme podmínky pro rozvoj nadaných žáků.